



## RESOLUCIÓN POLA QUE SE FORMULA O INFORME AMBIENTAL ESTRATÉXICO DA MODIFICACIÓN PUNTUAL NÚM.4 DAS NORMAS SUBSIDIARIAS DE PLANEAMENTO MUNICIPAL DE 1996 DO CONCELLO DE BOQUEIXÓN, REGULACIÓN DAS CONDICIÓNS DE POSICIÓN CON RESPECTO AO VIARIO

Promotor: Concello de Boqueixón  
Órgano substantivo: Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo  
Expediente: 2021AAE2532

O Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas, da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, formulou a seguinte proposta:

### ANTECEDENTES

1. As Normas subsidiarias de planeamento municipal de Boqueixón (en diante NSP) aprobadas definitivamente o 15.05.1996 recuperaron a súa vixencia tras a sentenza do Tribunal Supremo do 15.05.2020 que anulou o Plan xeral de ordenación municipal aprobado no 2015.
2. O 27.01.2021 recibíuse na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un escrito do Concello de Boqueixón no que solicitaba iniciar o procedemento de avaliación ambiental estratéxica simplificada da "Modificación puntual núm.4 das Normas subsidiarias de planeamento de 1996 do concello de Boqueixón. Regulación das condicións de posición respecto ao viario". Achegaba un documento ambiental estratéxico e un borrador do planeamento.
3. O 01.02.2021 este órgano ambiental iniciou un período de consulta pública dos documentos recibidos a través do portal web e consultou ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas para que, no prazo de dous meses, formularan as observacións e suxestións que considerasen oportunas.

### CONSIDERACIÓNS LEGAIS

1. A Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG) e o seu Regulamento, aprobado mediante Decreto 143/2016 do 22 de setembro (RLSG), integran no procedemento de aprobación dos instrumentos de planeamento urbanístico o proceso de avaliación ambiental estratéxica previsto na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.
2. A Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia introduce varios cambios na regulación do procedemento de avaliación ambiental estratéxica de plans cuxa avaliación é de competencia autonómica. Segundo a súa disposición transitoria cuarta, os procedementos iniciados con anterioridade á súa entrada en vigor (19.03.2021) continuarán a súa tramitación de acordo coas normas procedimentais recollidas nesta, agás no que respecta aos prazos que comezasen a computar antes da súa entrada en vigor.
3. O artigo 46.2.a) da LSG sinala que deben someterse ao procedemento simplificado de avaliación ambiental estratéxica as modificacións menores do planeamento xeral de ordenación municipal.
4. A LSG establece tamén que, antes de emitir o informe ambiental estratéxico, o órgano ambiental someterá a documentación ás consultas do órgano competente en materia de urbanismo, das demais administracións públicas afectadas e das persoas interesadas, que se pronunciarán no prazo máximo de dous meses.





A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático ten atribuídas as funcións en materia de avaliación dos efectos de determinados plans e programas no ambiente (Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda).

## CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS

### 1. Características da modificación puntual do planeamento

**Obxecto:** regular no solo non urbanizable as condicións de posición dos peches con respecto aos viarios tipo III, tipo IV e V para, segundo o indicado no borrador, acadar unha maior integración destes nos núcleos rurais e na contorna próxima así como adaptarse á vixente LSG.

**Ámbito de actuación:** solo non urbanizable protexido e solo non urbanizable de núcleo rural das marxes das vías tipo III, tipo IV e tipo V definidas no artigo 56 das Normas subsidiarias municipais:

- Tipo III: estradas locais.
- Tipo IV: conxunto de camiños complementarios á rede de estradas que dá acceso ás zonas de cultivos e facilita as relacións dos núcleos.
- Tipo V: o resto de camiños e sendas de uso e dominio públicos no territorio.

#### Proposta:

Redúcense as distancias mínimas de retranqueo dos peches con respecto ao viario establecidas nas Normas subsidiarias para acomodarse ás que define a LSG (art 92. Protección das vías de circulación da LSG).

Con carácter xeral, para as vías Tipo IV e Tipo V propónse unha distancia dos peches ao eixo da vía de 4 metros, de xeito que se obtería unha zona de 6 m de rodadura e dúas zonas de 1 metro a cada lado destinadas a zonas peonís. Para as vías Tipo III propónse unha distancia ao eixo da vía de 5 metros, obtendo así unha zona para tránsito de vehículos de 7 m e dúas zonas de 1,5 m a cada lado destinadas a zonas peonís.

O borrador recolle a intención de reducir os retranqueos puntualmente debido á existencia de construcións ou peches tradicionais así como tramos de viarios antigos ou rueiros consolidados con fisionomía tradicional.

Modifícase o contido dos artigos 56 “Condicións da rede de estradas” e 57 “Condicións do sistema local viario” (Título IV, Capítulo I. Sistema viario), así como dos artigos 21, 22, 23 e 26 (Título III, Capítulo II. Ordenanzas reguladoras de solo non urbanizable) da normativa das Normas subsidiarias. A proposta non implica cambios nos planos de ordenación das normas subsidiarias.

### 2. Características ambientais da área probablemente afectada

Boqueixón é un municipio que se localiza no sur da provincia da Coruña. A súa topografía é variada pero suave, cun predominio de usos agrícolas e forestais. Gran parte do seu territorio foi obxecto de concentración parcelaria.

O planeamento proposto afecta ás marxes dos viarios tipo III, IV e V do concello de Boqueixón. Trátase de estradas locais e viarios empregados para desprazamentos entre os núcleos e zonas forestais e agrícolas da contorna. Nas súas marxes existen diversas edificacións tradicionais e modernas, principalmente vivendas. Trátase de vías de dimensións reducidas, cun único carril bidireccional na maior parte do seu trazado e cunha baixa intensidade de tráfico rodado.

A rede hidrográfica principal está composta polos ríos Freixido, das Carballás, do Pontillón e Quintas, afluentes do río Ulla, que marca o límite municipal polo sur e leste.





Todo o termo municipal insírese na grande área paisaxística Galicia Central, entre as comarcas paisaxísticas de Terra de Santiago – A Barcala e Terra de Melide – Arzúa. Dentro do seu territorio atópanse total ou parcialmente as áreas de especial interese paisaxístico AEIP-07-18 Pico Sacro e AEIP-07-19 ínsuas de Gres, o miradoiro de Pico Sacro e o humidal “Ponte Ledesma” do Inventario de humidaís de Galicia.

A zona de especial conservación (ZEC) “Sistema fluvial Ulla-Deza” (E1140001), pertencente á Rede Natura 2000 de Galicia, sitúase ao longo do límite municipal con Vila de Cruces, Silleda e A Estrada.

Segundo a cartografía do Plan básico autonómico, no concello existen numerosos bens catalogados. Polo norte, está afectado pola área de amortecemento e contorno de protección do Camiño Francés do Camiño de Santiago e polo extremo oeste transcorre a A Vía da Prata, cuxo seu trazado está identificado polo PBA como camiño sen delimitar.

### 3. Período de consultas previas

Realizáronse as seguintes consultas previas á elaboración deste informe ambiental estratéxico:

	Resposta	Sen resposta
Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo	x	
Instituto de Estudos do Territorio	x	
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	x	

Asemade, o borrador do plan mais o documento ambiental estratéxico estiveron publicados no portal web desta Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda para que o público en xeral puidese consultalos e facer observacións/suxestións de contido ambiental. Non se recibiu ningún comentario.

Todas as cuestións formuladas deberán ser consideradas polo promotor na elaboración e tramitación do planeamento, e para elo achéganse os textos íntegros recibidos. En todo caso, resúmense a continuación as principais cuestións formuladas:

#### Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo

Informa de o punto 2 da disposición transitoria primeira da LSG resulta de aplicación ás NSP de Boqueixón. Esta disposición establece na súa letra d) que ao solo non urbanizable ou rústico se lle aplicará o disposto nesa lei (LSG) para o solo rústico, polo que na actualidade xa non son aplicables as disposicións das NSP que afectan ao solo rústico e en consecuencia non resulta procedente á súa modificación mais que para a súa adaptación íntegra ao contido da LSG.

#### Instituto de Estudos do Territorio

Considera que os efectos da modificación serán positivos, pois as distancias propostas se acomodan mellor á realidade do territorio que as previstas nas NSP. Ademais, prevense cautelas para a preservación de muros e construcións de carácter tradicional.

De acordo co artigo 35 do Regulamento da Lei 7/2008, informa que deberá realizarse un estudo da paisaxe proporcionado ao alcance daquela e específico para o lugar (directriz de paisaxe DX.03). Neste caso, o obxecto do estudo será concretar a congruencia das disposicións da modificación co carácter e a morfoloxía das paisaxes afectadas, en atención ás características do viario e aos elementos construídos que o delimitan.

#### Dirección Xeral de Patrimonio Cultural

Considera que a modificación proposta é positiva, se ben, na procura do mantemento da identidade rural dos asentamentos, da súa contorna próxima e do seu patrimonio, fai as seguintes observacións:





- O documento deberá indicar a vixencia do Catálogo do PXOM, de acordo co establecido na Lei 5/2016 e a Lei 2/2017.
- As aliñacións non afectarán aos elementos protexidos que, en ningún caso, quedarán fóra de ordenación.
- Para as vías Tipo IV e V debería incluírse que o mantemento da sección do viario tradicional deberá ser a opción principal naqueles puntos nos que existan elementos ou unha estrutura de valor cultural. A conservación dos muros tradicionais e as construcións tradicionais debería garantirse no conxunto do viario rural. O artigo 26 LGS prohibe nos núcleos rurais ampliacións das pistas, rúas e camiños, o derrubamento de muros tradicionais -salvo que o dispoña o planeamento-, e a demolición das construcións con valores culturais.

#### **4. Efectos ambientais previsibles. Análise segundo os criterios do anexo V da Lei 21/2013**

Con esta modificación puntual das Normas subsidiarias de Boqueixón preténdese regular as condicións de posición dos peches con respecto ao viario (estradas locais e camiños) no solo rústico protexido e no solo de núcleo rural situado nas marxes destas vías, para acadar unha maior integración destas na súa contorna e adaptarse ás distancias que establece a vixente LSG.

A modificación puntual non establece un marco para a futura autorización de proxectos sometidos a avaliación ambiental.

O cambios propostos nas condicións da posición dos peches con respecto ao viario é probable que non teñan un efecto negativo na mobilidade, xa que, malia reducir as distancias, as dimensións resultantes semellan ser suficientes para o axeitado tránsito rodado e peonil.

Tampouco se agardan efectos negativos na paisaxe, pois as distancias propostas dos peches aos viarios acomódase mellor á realidade do territorio. Porén, atendendo ao esixido polo Regulamento da Lei de paisaxe de Galicia, é preciso realizar un estudo da paisaxe proporcionado ao alcance da modificación e específico (directriz de paisaxe DX.03).

No borrador o planificador manifesta a súa intención de reducir puntualmente os retranqueos xenéricos para evitar a afección a construcións, peches ou rueiros tradicionais, o cal é imprescindible na procura dunha axeitada integración e adaptación ao ambiente e a paisaxe.

En conclusión, non se agardan efectos ambientais significativos coa modificación puntual proposta.

#### **PROPOSTA**

Tendo en conta o resultado das consultas realizadas e de conformidade cos criterios do anexo V da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, propoño non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria a "Modificación puntual núm. 4 das Normas subsidiarias de planeamento de 1996 do Concello de Boqueixón. Regulación das condicións de posición respecto ao viario", posto que non se prevén efectos significativos sobre o medio ambiente.

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Carmen Paz Cornes  
Xefa do Servizo de Avaliación Ambiental e Plans e Programas

Juan Manuel Camiño Soto  
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental





De acordo coa proposta anterior, RESOLVO:

Non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria a “Modificación puntual núm.4 das Normas subsidiarias de planeamento de 1996 do Concello de Boqueixón. Regulación das condicións de posición respecto ao viario”.

Non obstante, de acordo co manifestado pola Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo no período de consultas previas á emisión deste informe, no que afecta ao solo rústico a proposta de modificación puntual formulada non é procedente e resulta precisa a súa adaptación íntegra ao contido da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.

Esta resolución farase pública no *Diario Oficial de Galicia* e no portal web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda (<https://cmatv.xunta.gal/busca-por-palabra-clave>), e remitirase ao Concello de Boqueixón xunto con copia dos escritos recibidos na fase de consultas previas.

Segundo o disposto no artigo 35.2.c da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, o informe ambiental estratéxico perderá a súa vixencia e cesará na produción dos seus efectos se non se aproba a modificación no prazo máximo de seis anos dende a súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*. En todo caso, o órgano ambiental poderá acordar unha prórroga da vixencia do dito informe ambiental estratéxico por outro prazo máximo de dous anos, tras solicitude formulada polo promotor antes do transcurso do prazo sinalado de seis anos.

Contra esta resolución non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de aprobación da modificación puntual do planeamento (artigo 31.5 da Lei 21/2013).

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Sagrario Pérez Castellanos

Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático

Asinado por: CAMIÑO SOTO, JUAN MANUEL  
Cargo: Subdirector Xeral de Avaliación Ambiental  
Data e hora: 16/04/2021 14:55:41

Asinado por: PAZ CORNÉS, MARIA CARMEN  
Cargo: Xefa do Servizo de Avaliación Ambiental de Plans  
Data e hora: 16/04/2021 09:34:36

Asinado por: PEREZ CASTELLANOS, SAGRARIO  
Cargo: Directora Xeral  
Data e hora: 16/04/2021 17:39:44





**INFORME SOBRE A MODIFICACIÓN PUNTUAL Nº 4 DAS NORMAS SUBSIDIARIAS DE PLANEAMENTO DO CONCELLO DE BOQUEIXÓN PARA "REGULACIÓN DAS CONDICIÓNNS DE POSICIÓN CON RESPECTO AO VIARIO" AOS EFECTOS DO TRÁMITE DE CONSULTAS PREVISTO NO ARTIGO 60.4 DA LEI DO SOLO DE GALICIA.**

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático (órgano ambiental ou DXCASSC) somete a consultas desta Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo (DXOTU) a modificación referida, en virtude do artigo 60.4, en relación co artigo 83.5 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG) e 144.4 e 200.5 do seu regulamento, aprobado por Decreto 143/2016 (RLSG).

Logo de analizar a "Modificación puntual nº 4 das Normas subsidiarias de planeamento de Boqueixón. Regulación das condicións de posición con respecto ao viario" asinada en xaneiro de 2021 polo arquitecto José Isidro López Yáñez; e, vista a proposta subscrita pola Subdirección Xeral de Urbanismo, emítese o seguinte informe:

**I. ANTECEDENTES**

1. O Concello de Boqueixón conta na actualidade coas Normas subsidiarias de planeamento municipal, aprobadas definitivamente o 15/05/1996, que recuperaron a súa vixencia após a sentenza do Tribunal Supremo do 25/05/2020 pola que se anulou o Plan xeral de ordenación municipal aprobado definitivamente o 06/02/2015.
2. O órgano ambiental someteu esta modificación puntual a consultas da DXOTU por resolución de data 01/02/2021, achegando:
  - a) "Borrador do plan".
  - b) "Documento ambiental estratéxico".

**II. OBXECTO E DESCRICIÓN DA MODIFICACIÓN**

1. O obxecto da modificación puntual é regular as condicións de posición dos peches con respecto ao viario no solo non urbanizable, para as vías tipo III, tipo IV e V establecidas no título IV, capítulo I da normativa das NSP.
2. Esta modificación xustifícase pola necesidade de integración dos viarios nos núcleos de poboación e a súa contorna próxima, e de actualización á LSG.
3. A modificación altera o contido dos artigos 56 "Condicións da rede de estradas" e 57 "Condicións do sistema local viario" (Título IV, Capítulo I. Sistema viario), así como dos artigos 19, 21, 22, 23 e 26 (Título III, Capítulo II. Ordenanzas reguladoras de solo non urbanizable) das Normas subsidiarias, determinando outra distancia dos peches nos ámbitos denominados nas Normas como solo non urbanizable común, solo non urbanizable de protección e solo non urbanizable de núcleo rural.

**III. INFORME**

1. Razóns de interese público da modificación: O axuste da norma urbanística á realidade actual e á lexislación vixente pode conceptuarse como de interese público para os efectos da formulación da modificación (artigo 83.1 da LSG).







2. Réxime legal do solo: A disposición transitoria primeira 2.d) da LSG, aplicable ao planeamento municipal vixente no Concello de Boqueixón (NSP), establece que ao solo non urbanizable ou rústico se lle aplicará o disposto nesa lei para o solo rústico. En consecuencia, nestes intres xa non resultan aplicables as disposicións das NSP vixentes que afectan ao solo rústico, polo que non resulta procedente á súa modificación mais que para a súa adaptación íntegra ao contido da LSG, de acordo ao principio de axuste á lexislación vixente que promulga a propia xustificación da modificación.

3. De acordo coa Orde do 10/10/2019 da CMATV (DOG do 25/11/2019), que aproba as normas técnicas de planeamento urbanístico de Galicia, o proxecto de modificación axustarase ao regulado nestas normas técnicas.

Santiago de Compostela, data da sinatura electrónica

A directora xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo,

Mª Encarnación Rivas Díaz





Expediente IET: P-21-069

Plan ou programa: Modificación puntual nº 4 das Normas subsidiarias de planeamento, regulación das condicións de posición con respecto ao viario

Concello: Boqueixón (A Coruña)

Promotor: Concello de Boqueixón

Expediente DXCASC: 2021AAE2532

## CONTESTACIÓN A CONSULTA NO PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN AMBIENTAL ESTRATÉGICA SIMPLIFICADA

De acordo co artigo 30.1 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, e co artigo 39.1 do Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia (Decreto 96/2020, do 29 de maio), con data do 01/02/2021 a Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático somete a consulta do Instituto de Estudos do Territorio (IET) o borrador e o documento ambiental estratéxico da Modificación puntual nº 4 das Normas subsidiarias de planeamento (NSP) de Boqueixón, regulación das condicións de posición con respecto ao viario.

### 1. Marco legal:

Consonte co artigo 15 da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, e co artigo 28 do Decreto 244/2011, do 29 de decembro (modificado polo Decreto 42/2019, do 28 de marzo), o Instituto de Estudos do Territorio (IET) é o órgano competente para emitir este informe en materia de paisaxe. Emítese de acordo co que para tal efecto establece o artigo 39.2 do Regulamento da Lei 7/2008.

En desenvolvemento da Lei 7/2008 aprobáronse o Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo) e as Directrices da paisaxe de Galicia (Decreto 238/2020, do 29 de decembro).

### 2. Descrición da modificación puntual:

A modificación puntual afecta unicamente a varios artigos da normativa das NSP de Boqueixón, e ten como fundamento as consecuencias da anulación xudicial do PXOM que se aprobara en 2015. Os cambios teñen por obxecto regular as condicións de posición de edificacións e peches de parcelas con respecto ao viario no solo non urbanizable común, solo non urbanizable de protección e solo non urbanizable de núcleo rural, para tres tipos de vías das definidas na normativa das NSP (tipos III, IV e V). Coa nova regulación, as distancias de retranqueo redúcense, para acomodarse ás que define a Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia. Na normativa proposta recóllese a cautela de preservar os muros tradicionais e as aliñacións de rueiros tradicionais consolidados.

O documento ambiental estratéxico e o borrador apenas fan algunha referencia moi xenérica á paisaxe.





### 3. Características da paisaxe afectada pola modificación:

De acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia, o concello de Boqueixón localízase na grande área paisaxística Galicia Central, entre as comarcas paisaxísticas de Terra de Santiago-A Barcala e Terra de Melide-Arzúa. No termo municipal atópanse total ou parcialmente as áreas de especial interese paisaxístico AEIP-07-18 Pico Sacro e AEIP-07-19 Ínsuas de Grés, así como o miradoiro de Pico Sacro.

Polo obxecto e o alcance da modificación, afectará aos núcleos rurais e ao solo rústico de todo o concello, nas beiras das estradas dos tipos aos que se refire. O municipio presenta unha topografía variada pero suave, cun dominio de usos agrícolas e forestais, asentamentos rurais de estrutura pouco compacta e dous núcleos urbanos de pequena dimensión (Lestedo e Camporrapado) asociados ás principais estradas.

### 4. Análise da incidencia da modificación puntual sobre a paisaxe:

A modificación non terá efectos significativos sobre a paisaxe, ao manifestarse estes de forma puntual e eventual, alí onde deban aplicarse as distancias de retranqueo ás estradas. De todos modos, os efectos serán positivos, pois as citadas distancias acomódanse mellor á realidade do territorio que as que recollían as NSP, e ademais prevense cautelas para a preservación de muros e construcións de carácter tradicional.

### 5. Conclusión:

A Modificación puntual nº 4 das Normas subsidiarias de planeamento (NSP) de Boqueixón, regulación das condicións de posición con respecto ao viario non producirá efectos significativos sobre a paisaxe.

Con todo, de acordo co artigo 35 do Regulamento da Lei 7/2008, a modificación deberá realizar un estudo da paisaxe, proporcionado ao alcance daquela e específico para o lugar (directriz de paisaxe DX.03). Neste caso, o obxecto do estudo será concretar a congruencia das disposicións da modificación co carácter e a morfoloxía das paisaxes afectadas, en atención ás características do viario e os elementos construídos que o delimitan.

Cómpre lembrar que de acordo co artigo 7.2 da Lei 7/2008 e o artigo 41.1 do Regulamento da Lei 7/2008, tras a súa aprobación inicial, esta modificación deberá someterse a informe do Instituto de Estudos do Territorio.

O xefe do Servizo de Planificación da Paisaxe  
José Luís Álvarez Vicente

O director do Departamento Técnico de Estudos  
José Antonio Serantes Barbeito

Visto e conforme, o director do Instituto de Estudos do Territorio  
Francisco Barea Paz

(Documento asinado electronicamente)





## OBSERVACIÓNS E SUXESTIÓNS DA DIRECCIÓN XERAL DO PATRIMONIO CULTURAL EN RELACIÓN CO TRÁMITE DE CONSULTAS NO PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN AMBIENTAL ESTRATÉXICA SIMPLIFICADA DA MODIFICACIÓN PUNTUAL Nº 4 DAS NORMAS SUBSIDIARIAS DE PLANEAMENTO DO CONCELLO DE BOQUEIXÓN (A CORUÑA)

<u>Trámite:</u>	Consulta no procedemento de avaliación ambiental estratéxica simplificada
<u>Documento:</u>	Borrador e documento ambiental estratéxico (DAE) da MP nº04 das NSP de Boqueixón. <i>Regulación das condicións de posición con respecto ao viario</i>
<u>Ámbito:</u>	Vías tipo III, IV e V, establecidas nas NSP, nos ámbitos de solo non urbanizable
<u>Autor:</u>	Estudio Técnico Gallego SA
<u>Promotor:</u>	Concello de Boqueixón
<u>Data da solicitude:</u>	01.02.2021
<u>Código web:</u>	2389/2021
<u>Expediente:</u>	2021/1533

### MARCO LEGAL

O planeamento vixente no concello de Boqueixón son as Normas subsidiarias de planeamento (en diante NSP) do 15.05.1996, tras a anulación do Plan xeral de ordenación municipal (en diante PXOM) do 06.02.2015.

Porén, mantén a súa vixencia o Catálogo recollido no PXOM (documento 3 do Tomo 1) toda vez que, como determina o artigo 31.4 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia *"a suspensión ou a anulación do planeamento urbanístico non determinará por si mesma a exclusión do Catálogo do Patrimonio Cultural de Galicia daqueles bens incluídos nel conforme o artigo 30, agás cando a anulación derive dunha causa de nulidade relacionada coas determinacións do planeamento en materia de patrimonio cultural ou do propio catálogo urbanístico. Nestes casos, requirirase tamén a tramitación do correspondente procedemento de exclusión descrito neste artigo."*

Asemade, o artigo 86 da Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, *"a simple declaración de nulidade do instrumento de ordenación urbanística non implicará a perda da condición de bens declarados de interese cultural ou de bens catalogados dos bens incluídos no catálogo do instrumento de ordenación anulado, sendo de aplicación en todo caso o réxime derivado da lexislación indicada"*, polo que o contido do Catálogo do PXOM ten plena vixencia.

É de aplicación o disposto nas seguintes disposicións normativas:

- Lei 16/1985, do 25 de xuño, do patrimonio histórico español.
- Lei 10/1995, do 23 de novembro, de ordenación do territorio de Galicia
- Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na CCAA de Galicia
- Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban as Directrices de ordenación do territorio
- Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental
- Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia
- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia
- Decreto 143/2016, do 22 de setembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 2/2016 do solo de Galicia
- Decreto 83/2018, do 26 de xullo, polo que se aproba o Plan básico autonómico de Galicia
- Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e apoio á reactivación económica de Galicia

### INTRODUCIÓN

En virtude do previsto nos artigos 30 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (en diante LAA) e 46 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (en diante LSG), o 01.02.2021 acórdase pola Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático *"Someter a consulta pública na web deste órgano ambiental por un prazo de 2 meses o documento ambiental estratéxico e o borrador da Modificación puntual núm. 4 das Normas subsidiarias de planeamento de Boqueixón, regulación das condicións de posición con respecto ao viario"*. De acordo co artigo 5 da LAA, enténdese por "administracións públicas afectadas" as que teñen competencias nunha serie de materias entre as que se inclúen os bens materiais e o patrimonio cultural.





No marco do Estatuto de Autonomía de Galicia (artigo 27), correspóndelle á Comunidade Autónoma galega a competencia exclusiva en materia do patrimonio histórico, artístico, arquitectónico, arqueolóxico, de interese de Galicia. O artigo 34.1 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia (en diante LPCG) establece que todos os plans, programas e proxectos relativos a ámbitos como a paisaxe, o desenvolvemento rural ou as infraestruturas ou calquera outro que poida supoñer unha afección ao patrimonio cultural de Galicia pola súa incidencia sobre o territorio, deberán ser sometidos ao informe da consellería competente en materia de patrimonio cultural. En base á dita competencia fórmulanse as seguintes observacións e suxestións á *MP nº04 das NSP de Boqueixón. Regulación das condicións de posición con respecto ao viario*:

### 1. Obxecto do expediente

O OBXECTO da Modificación puntual (en diante MP) é a regulación das condicións de posición de peches e edificacións con respecto ao viario, no solo non urbanizable, para as vías tipo III, IV e V, establecidas nas NSP. Dita modificación obedece á busca dunha maior integración dos viais nos núcleos rurais e a súa contorna próxima, á actualización á vixente LSG e ao PXOM en tramitación.

O Borrador sinala que *“o PXOM anulado impuña distancias menores para os viais locais, camiños complementarios e sendas, máis acordes á realidade dos viais de Boqueixón, á vez que salvagardaba as construcións tradicionais, polo que supuña unha mellor integración e adaptación ao ambiente e a paisaxe”, obxectivo que a MP pretende recuperar, e que “coa proposta de modificación do planeamento manterase con maior eficacia a identidade da imaxe rural do asentamento e do entorno próximo”.*

O ÁMBITO da MP circunscríbese ás vías *“Tipo III (Carreteras locales), Tipo IV (El conjunto de caminos complementarios a la red de carreteras que da acceso a las zonas de cultivo y facilita las relaciones de los núcleos) e Tipo V (El resto de caminos y sendas de uso y dominio públicos en el territorio)”*, segundo se define nas NSP, nos ámbitos de solo non urbanizable (solo non urbanizable común, solo non urbanizable de protección e solo non urbanizable de núcleo rural).

A MP reduce as distancias establecidas nas NSP para os peches e edificacións respecto do viario, e asemade engade que:

- Vías Tipo IV e Tipo V: *“podrá autorizarse una reducción en zonas de cierres y edificaciones tradicionales consolidadas, así como en tramos de viarios antiguos o rúeños consolidados con fisionomía tradicional desde el punto de vista de la identidad cultural o urbanística”.*
- Vías Tipo IV: *“El derribo o demolición de muros tradicionales de calles o corredores en los núcleos rurales, está terminante prohibido”.*
- Vías Tipo V: *“El derribo o demolición de construcciones tradicionales en los núcleos rurales, está terminante prohibido”.*

A MP non leva aparelada a modificación de planos das NSP.

### 2. Incidencia da actuación sobre o patrimonio cultural de Galicia

Deberase salvagardar e ter en conta o patrimonio cultural recoñecido nas NSP e no Catálogo do PXOM anulado (vixente, como se aclara no Marco Legal deste informe) que se poida ver afectado polas modificacións das aliñacións. Moitos dos bens catalogados ou dos elementos que definen os seus contornos de protección (fincas muradas, etc), localízanse nos bordos dos camiños, polo que haberá que atender a non afectar negativamente a este patrimonio cultural.

Asemade, os valores culturais dos núcleo rurais tradicionais veñen dados pola vinculación do núcleo co medio físico no que se sitúa, o cal se amosa, entre outros, na rede de camiños que dá soporte a estas estruturas tradicionais, cando esta presenta características formais, materiais e ambientais que amosan a imbricación do núcleo co lugar no que se asenta. Ademais o trazado característico destes rúeños, a miúdo estreito e orgánico, ven definido xeralmente por elementos nos que se presume valor cultural tales como muros tradicionais, hórreos, etc, polo que haberá que atender a garantir a salvagarda do seu trazado así como dos elementos tradicionais que o configuran.

### 3. Medidas protectoras e correctoras

Considérase positiva a modificación da normativa proposta na MP, coa que se reducen as distancias establecidas nas NSP para os viais locais, camiños complementarios e sendas, na procura do mantemento da identidade rural dos





asentamentos e da contorna próxima, e do seu patrimonio vernáculo, mais compre facer as seguintes observacións ao documento achegado:

- a. O documento deberá indicar a vixencia do Catálogo de elementos protexidos do PXOM anulado, lembrando que as aliñacións non afectarán aos elementos protexidos, e que en ningún caso estes poderán quedar en situación de fóra de ordenación. Ademais lembrarase o sometemento ao réxime de autorizacións da LPCG nas futuras actuacións que se leven a cabo, derivadas desta MP, que afecten aos bens protexidos ou aos seus contornos de protección.
- b. A normativa da MP engade para as vías Tipo IV e V que *“podrá autorizarse una reducción en zonas de cierres y edificaciones tradicionales consolidadas, así como en tramos de viarios antiguos o rueiros consolidados con fisionomía tradicional desde el punto de vista de la identidad cultural o urbanística”*. Debería incluírse que o mantemento da sección do viario tradicional deberá ser a opción principal naqueles puntos nos que existan elementos ou unha estrutura de valor cultural.

Por outra banda establécese de xeito diferenciado a prohibición do derrubo de “muros tradicionais” ou de “construcións tradicionais” nos núcleos rurais, segundo se trate de vías de Tipo IV ou Tipo V. A súa conservación debería garantirse no conxunto do viario rural. No obxectivo desta MP de adaptarse á vixente LSG, o artigo 26 da dita lei establece a prohibición nos núcleos rurais da ampliación de pistas, rúas ou camiños e *“o derrubamento de muros tradicionais dos rueiros ou corredoiras, agás disposición do planeamento que o autorice”*<sup>1</sup>, así como a demolición das construcións existentes con valor arquitectónico, histórico ou etnográfico.

## CONCLUSIÓN

O promotor deberá ter en consideración as anteriores observacións e suxestións na *MP nº04 das NSP de Boqueixón. Regulación das condicións de posición con respecto ao viario*.

Unha vez aprobada inicialmente a MP, deberase solicitar o informe vinculante desta Consellería previsto no artigo 34 da LPCG, para o que se deberá achegar o documento debidamente dilixenciado.

Santiago de Compostela, no día asinado dixitalmente

A directora xeral do Patrimonio Cultural

M<sup>a</sup> Carmen Martínez Ínsua  
(asinado dixitalmente á marxe)

<sup>1</sup> Artigo 26.1.e) da LSG

